

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
IRM: 33-104, 33-140 IRM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/1506/ /2010. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panaszos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 23/2011. (II. 9.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme tekintetében

h e l y t a d o k,

minden egyéb tekintetben pedig a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdésére, valamint a 109. § (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos (a továbbiakban: panaszos) 2010. október 18-án 09.05 órakor személyesen tett panaszt a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közrendvédelmi Osztályán.

A panaszos előadta, hogy van egy hétvégi háza Balmazújváros Keleti-főcsatornánál. A telek és a ház is bérlemény, a tulajdonos az állam. A háza szögesdróttal körbekerített és a bejárati ajtó lakattal van lezárva, a telekhez tartozó stég zárt, és azon is lakat található.

Kb. két héttel a panasz előterjesztését megelőzően telefonon felhívta a telek szomszédja azzal, hogy keresték a rendőrségről, mert egy ember eltűnt a környéken, és arra gyanakszanak, hogy belefulladt a csatornába. A következő napon ismét hívta őt a szomszéd, közölte vele, hogy a házába behatolás történt, mert a kerítéséről le van vágva a drót. A panaszos csak a hétvégén (2011. október 9-én) tudott a kimenni a telekre. Ekkor észlelte, hogy a kerítésről a szögesdrót, illetve a stégről a lakat le van vágva. A stéghez drótkötéssel rögzített csónakokat nem vitték el.

Ezt követően a panaszos bement a Balmazújvárosi Rendőrkapitányságra, ahol bejelentette az általa észlelt rongálást. Az ügyeletes két rendőrt küldött ki a hétvégi házhoz. A rendőrök helyszíneltek, közölték nevezettel, hogy ujjnyomokat nem tudnak rögzíteni, azonban fényképet készítenek. Megkérdezték a panaszost, hogy mennyi a rongálási kára, kérdésre közölte, hogy véleménye szerint kb. 30.000 Ft. A helyszínelést követően a panaszos lelakatolta a házat, majd hazament.

2011. október 12-én felhívták a Balmazújvárosi Rendőrkapitányságról a panaszost és közölték vele, hogy nem történt bűncselekmény, mert a drótot és a lakatot a rendőrök vágták le, azonban a feljelentésével a panaszos megelőzte őket.

Panaszos ezt sérelmezte, mivel már a bejelentéskor megkérdezte a helyszínelést végző rendőröktől, hogy nincs-e összefüggésben a rongálás azzal a halálesettel ami a napokban történt, de erre a rendőrségen azt a választ kapta, hogy nincs. A panaszos nehezményezte azt is, hogy a rendőri intézkedés és a feljelentés megtétele között egy hét eltelt, azonban a vagyona nem volt biztonságban ez idő alatt. Sérelmezte, hogy a rendőrök anélkül hatoltak be a telkére, hogy a házra kifüggesztett telefonszámon értesítették volna. A panaszos megkérdezte a telefonáló rendőrt, hogy ki fogja a kárát megtéríteni, kérdésére a rendőr azt válaszolta neki, hogy ez egy nehézkes dolog, mert a hatóság nem állít helyre, legfeljebb az elhunyt családjánál kérheti a kár rendezését.

A panaszos 2010. október 16-án reggel 8.00 órakor bement a Balmazújvárosi Rendőrkapitányságra, ahol közölte, hogy panasszal kíván élni, illetve újra feljelentést kíván tenni a betörés miatt. Ekkor azt mondták neki, hogy hétfőn, azaz október 18-án menjen vissza, mert akkor lesznek benn a rendőrkapitányságon az illetékesek, ilyenkor csak ügyeleti szolgálat van.

Ekkor a panaszos közölte a rendőrrel, hogy panaszt fog tenni a Debreceni Rendőrkapitányságon és az ügyészségen.

A panaszos kifogásai az alábbiak szerint foglalhatók össze:

- Kifogásolta, hogy kára megtérítésére vonatkozóan nem kapott megfelelő tájékoztatást.
- Sérelmezte, hogy nem a rendőrök értesítették arról, hogy a telkére behatoltak, majd arra hivatkoztak, hogy a panaszos a feljelentésével megelőzte őket.
- Kifogásolta, hogy 2010. október 16-án a Balmazújvárosi Rendőrkapitányságon nem foglalkoztak vele érdemben a bejelentésével, holott szeretett volna panasszal élni és a feljelentését újra megtenni a telkén történt rongálással kapcsolatban.
- Sérelmezte, hogy a rendőrök semmit sem tettek annak érdekében, hogy vagyoni kára ne keletkezzen, pl. a csónakját biztosító kötél nélkül hagyták.

II.

A lefolytatott vizsgálat során a rendelkezésre álló iratok – a panasz, az intézkedést foganatosító rendőrök jelentése, a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság átirata – alapján tényállásszerűen az alábbiak állapíthatók meg.

1. Balmazújvárosi Rendőrkapitányság r. főörzsőrmesterének 2010. október 9-én kelt hivatalos feljegyzése szerint, a panaszos személyesen tett bejelentést 2010. október 9-én 8 óra 25 perckor, miszerint Balmazújváros külterületén, a Keleti-főcsatorna partján található hétvégi házánál rongálás történt. A helyszínre két r. őrmestert küldtek ki, akik megállapították, hogy fenti címen található hétvégi ház kerítésének bejárati ajtaján található lakat le van fűrészelve, valamint a kerítésre szerelt szögesdrót el van vágva, a nyaralóhoz tartozó stég ajtajáról a lakat le van feszítve, valamint a stéghez 3 drótkötéllel erősített csónak 2 szál drótkötélét is elvágták. A rongálással okozott kár a tulajdonos szerint kb. 30.000 Ft. A rendőrök helyszínen fényképfelvételeket készítettek.

2. Balmazújvárosi Rendőrkapitányság r. főörzsőrmesterének 2010. október 16-án kelt hivatalos feljegyzése szerint, a panaszos 2010. október 16-án 08.00 órakor ismételt megjelent a kapitányság épületében.

A panaszos nem akart tudomást venni a tájékoztatásról, folyamatosan a jelentést készítő r. főörzsőrmester szavába vágott, mindvégig arrogáns, lekezelő módon beszélt vele. Kétségbe vonta a rendőrség hozzáértését, kioktatóan közölte mit és hogyan kellett volna végrehajtaniuk a rendőröknek. Ezt követően a r. főörzsőrmester közölte panasza előterjesztésének módjait, valamint részére átadott egy a Független Rendészeti Panasztestület által készített „PANASZBEADVÁNY” elnevezésű nyomtatványt. A panaszos ekkor közölte, hogy a nyomtatványt nem kéri, majd a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság ügyeletén vagy az ügyészségen tesz panaszt.

3. A r. főtörzsőrmester a korábban ismertetett jelentéseit kiegészítve 2010. október 20-án kelt jelentésében előadta, hogy a panaszos 2010. október 09-én tett bejelentésére, miszerint hétvégi házát megrongálták, két szolgálatot teljesítő r. őrmestert küldött a címre.

A helyszín megtekintése során nem volt rögzítésre alkalmas nyom fellelhető, ezért nem tartotta indokoltnak a forró nyomos csoport berendelését. A rongálásról az intézkedő járőrök fényképfelvételt, részletes jelentést készítettek. Adatgyűjtés elvégzésére nem volt lehetőség, mivel a környéken lévő szomszédos házaknál senki nem tartózkodott.

Bejelentésekor közölte a panaszos, hogy szomszédja tudomására hozta, hogy a bejelentése előtti valamelyik napon a rendőrség és a tűzoltóság dolgozói jártak a környéken, mivel a r. főtörzsőrmesternek nem volt tudomása a Keleti főcsatornánál történt rendkívüli halálesetről, közölte a panaszossal, hogy a hatóságok más ügyben voltak háza környékén. (Ekkor még nem tudta, hogy a rongálás az eltűnt személy felkutatása érdekében történt.)

Nevezett a panaszja megtételekor jelezte, hogy a hét közepén a rendőrségtől egy nyomozó felhívta és közölte, hogy a rongálás a rendőri intézkedés során következett be. A r. főtörzsőrmester ezért felhívta az éppen forrónyomos tevékenységet végző r. főtörzssászlóst, aki közölte, hogy a rongálást valóban az akkor még eltűntként kezelt személy felkutatása céljából, a kutatásba bevont csoport eszközölte. Elmondta azt is, hogy ki az ügy előadója, valamint közölte, hogy tudomása szerint legközelebb hétfőn dolgozik.

A tudomására jutott információkat a r. főtörzsőrmester megosztotta a panaszossal, valamint tájékoztatta arról is, hogy a keletkezett kárt a rendőrség megtéríti, azonban ügyében előrelépést a hétvégére való tekintettel korábban nem tud ígérni. A panaszos mindvégig indulatos, arrogáns hangnemben beszélt, folyamatosan a rendőr szavába vágott, már-már úgy tűnt a r. törzsőrmesternek, mintha nem is akarna a problémájára megoldást találni, inkább a konfliktust keresi.

4. A Balmazújvárosi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának 2010. október 5-én kelt hivatalos feljegyzése rendkívüli haláleset bejelentéséről rögzíti, hogy 2010. október 4-én 21 óra 50 perckor egy szolgálaton kívüli r. főtörzssászlós jelentette, hogy tudomására jutott az, hogy egy helyi lakos otthonából feldúlt lelkiállapotban távozott. Ezt követően találta meg a keresett férfi tulajdonát képező gépjárművét a Keleti főcsatorna balmazújvárosi szakaszán lévő telek előtti részen. A gépjármű - indítókulcs nélkül - nyitott állapotban volt. A járműben talált egy - vélhetően a keresett személy által írt - búcsúlevelet, melynek tartalma öngyilkossági szándékra utalt.

Ezt követően a bűnügyi osztály vezetőjének utasítására berendelésre került egy r. őrnagy és két r. főtörzsőrmester, akik másik két r. őrmester részvételével a kutatást megkezdték. 2010. október 4-én 23 óra 45 perckor a r. főtörzssászlós jelentette, hogy a keresett férfi tetemét a gépjárműtől kb. 1,5 km-re, a Keleti-főcsatorna zsilipjénél, a vízben megtalálta, majd a partra húzta. A halál beálltát az ügyeletes orvos állapította meg. A helyszínen felállított forrónyomos csoport a jelenlevő r. törzsőrmester vezetésével megállapította, hogy idegenkezűségre utaló nyom, illetve körülmény a szemle során nem merült fel. A gépjárművet a szemlét követően hozzátartozók a helyszínről elszállították. Az intézkedés 23 óra 45 perctől 02.00 óráig tartott. Az intézkedés során helyszínbiztosítás, helyszíni szemle került foganatosításra, valamint jelentés készült.

5. A helyszínen intézkedő r. őrnagy 2010. október 5-én kelt jelentésében előadta, hogy egy szolgálaton kívüli r. főtörzssászlós tett bejelentést a Balmazújvárosi Rendőrkapitányság ügyeletére, miszerint egy balmazújvárosi férfi lakos 2010. október 4-én a lakásáról feldúltan, feltehetően öngyilkossági szándékkal távozott el ismeretlen helyre személygépkocsijával.

Nevezett személy felkutatását a családtagjai megkezdték, melynek eredményeként a személygépkocsit a Keleti főcsatorna partján lévő telkeknél megtalálták.

A gépjárműben talált búcsúlevél tartalma megerősítette, hogy a férfi öngyilkossági szándékkal ment a főcsatornához. Az eltűnt férfi felkutatása a személygépkocsi közelében a családtagok által nem vezetett eredményre, ezért a főcsatorna ezen szakaszán terepkutatásra került sor a Közrendvédelmi Osztály és a Balmazújvárosi Önkormányzati Tűzoltóság bevonásával.

A családtagoktól beszerzett információ alapján felmerült, hogy a férfi a Keleti főcsatorna egyik telkén végzett munkálatokat, és lehetséges, hogy a ház udvarán feltalálható. Figyelemmel arra, hogy a késelem veszéllyel járt volna, és az ingatlan szögesdróttal volt körbekerítve, amely megakadályozta a bejutást a tűzoltóság munkatársai – a legkisebb károkozásra való törekvés mellett – három szál szögesdrótot elvágta erővágó felhasználásával, hogy így biztosítsák az ingatlanra való bejutást.

Az ingatlanon a keresett férfit nem találták meg, ezért a terepkutatás tovább folytatódott a gépkocsi feltalálási helyétől a böszörményi keleti híd irányába.

A gátoldalon a stég bejárókat, a partoldalon lévő nádasokat, valamint szemrevételezéssel a gátoldalon lévő ingatlanok udvarait is ellenőrizték, de a kutatás eredményre nem vezetett.

A fentiekre figyelemmel szükségessé vált a főcsatornában csónakkal, víz felől, a parti területek ellenőrzése. Tekintettel arra, hogy a rendőrség nem rendelkezik csónakkal, illetve a tűoltóság tájékoztatása szerint, a katasztrófavédelem csak a reggeli órákban tudott volna a szomszédos településről csónakot biztosítani, illetve a késő éjszakai órákra a főcsatorna partján nem sikerült olyan személyt felkutatni, aki a mentéshez-kutatáshoz csónakot tudott volna biztosítani, ezért az egyik telek előtt lévő csónakot akarták igénybe venni az alábbi módon.

A tűzoltóság munkatársai erővágó felhasználásával a stéget biztosító lakatot, a csónakot biztosító két darab drótot levágták, mivel a stégen elhelyezett csónak más módon nem volt megközelíthető, illetve a stég környezete nem volt átvizsgálható

Az intézkedés fogantatásánál figyelembe vették azt a körülményt, hogy a késelem veszéllyel járt volna és még reális esély mutatkozott arra, hogy az eltűnt személy esetlegesen élve megtalálható.

Ezt követően jelzés érkezett, hogy a keresett férfit a gátnál holtan megtalálták, így a csónak nem került felhasználásra, azt a stéghez visszakötötték, illetve a stéget biztosító lakatot visszahelyezték. Az eljárás során mindvégig figyelembe vették a károkozás minimalizálását.

A helyszínen nem volt megállapítható, hogy az érintett ingatlan, illetve a stég, a csónak kinek a tulajdona.

6. A helyszínt biztosító r. őrmester 09080/503730/2010/id. sz. 2010. október 7-én kelt jelentésében előadta, hogy a panaszos ingatlanára milyen körülmények között és célból lettek kirendelve 2010. október 4-én este.

A helyszínre kiérve felvette a kapcsolatot a bejelentő r. főtörzszászlóssal, akivel együtt elkezdtek ellenőrizni a környéket, de nem találták meg a keresett személyt. Az általa tapasztaltakat jelentette az ügyeletvezető felé, aki közölte vele, hogy egy r. őrnagyot, és két r. főtörzsrőrmestert küld a helyszínre, hogy a kutatás körzetét kiterjesszék.

A Balmazújvárosi Tűzoltóság 22 óra 45 perckor érkezett ki a helyszínre, akik segédkeztek a kutatásban. A keresett férfi holttestét 23 óra 45 perckor a gépjárművétől kb. 1,5 km-re, a Keleti főcsatorna zsilipjénél a vízben megtalálták, majd a partra kihúzták.

A helyszínen 00 óra 35 perckor érkezett meg az orvos, aki az elhunytan a szükséges vizsgálatokat elvégezte. A helyszíni szemle során idegenkezűség utaló nyom, illetve körülmény nem merült fel. A szemlét követően a helyszínről a gépjárművet a hozzátartozók, az elhalt személyt pedig a kitért hullaszállítók szállították el.

7. A Balmazújvárosi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának r. őrnagy osztályvezetője 2010. október 11-én kelt hivatalos feljegyzésében előadta, hogy aznap érkezett az osztályukhoz a panaszos bejelentése, mely szerint 2010. október 9-én észlelte, hogy a Balmazújváros külterület, Keleti-főcsatornánál lévő hétvégi házának kerítésére szerelt szögesdrótot, valamint a főcsatorna partján lévő stégje lakatját ismeretlen személy levágta, illetve a stéghez rögzített csónak két drótkötélét szintén elmeteszte. A bejelentés szerint az okozott kár kb. 30.000 Ft.

Figyelemmel egy balmazújvárosi lakos rendkívüli halála kapcsán, a Keleti-főcsatorna partján végzett terepkutatásra, a bejelentés alapján azonosíthatóvá vált, hogy a panaszos a haláleset során érintett ingatlan és stég tulajdonosa, akinek kiléte a helyszínen nem volt megállapítható. A terepkutatás során - mivel a késedelem veszéllyel járt volna - hatóságuk felkérésére a tűzoltóság távolította el a szögesdrótot, illetve a csónakot rögzítő kábeleket és a stég lakatját, melyről jelentés készült.

Ezt követően, a fentiek alapján a bejelentésben szereplő telefonszámon felvette a r. őrnagy a kapcsolatot a panaszossal és közölte vele a megállapításokat. Ennek során a panaszos arrogánsan, flegmán, az elhalt embertársa iránt mutatott legkisebb együttérzés nélkül nyilatkozott. A r. őrnagy tájékoztatta a panaszost, hogy az ügy előadója idézni fogja, melynek során tisztázhatóvá válik a kár mértéke, és annak megtérítése érdekében a szükséges intézkedések foganatosítva lesznek.

Ekkor a panaszos közölte, hogy ő vállalkozó, nem foglalkozik a rendőrséggel, menjen a rendőrség őhöz, mert idézése esetén útiköltsége keletkezik és a vállalkozása távolléte miatt bevétel kiesést fog elszenvedni. Ezt követően a r. őrnagy ismételt elmondta a panaszosnak az eljárási rendet, melyet nevezett erősen kifogásolt, majd közölte véleményét a tekintetben, hogy a rendőrség és a tűzoltóság hozzá nem értő, tevékenységük siralmas.

8. Az ügy r. törzsőrmester előadójának a 2010. október 18-án kelt 09080/3270/2010/ált. sz. jelentése szerint, 2010. október 15-én és 18-án a bejelentésben megadott telefonszámon többször is megpróbálta felvenni a kapcsolatot a rendőrség a panaszossal, azonban eredményre nem vezetett.

9. A panaszos bejelentése alapján, a helyszínen intézkedő r. őrmester 2010. október 9-én kelt 09080/503775/2010/id sz. jelentésében előadta, hogy a fenti napon szolgálatának teljesítése során 08 óra 25 perckor a panaszos személyesen tett bejelentést a Balmazújváros Rendőrkapitányság ügyeletén, miszerint a Balmazújváros külterületéhez tartozó Nagyláposnál található Keleti-főcsatorna parti hétvégi házánál rongálás történt. Ezt követően a bejelentőt követve kiment a járőrtársával a helyszínenre, ahol megállapította, hogy a hétvégi ház előtt található kerítésre erősített szögesdrót kb. 1 méteres szakaszon ki van vágva. Az ismeretlen elkövető valószínűleg az utcaajtónál próbált először bejutni, azonban az belülről lakattal volt zárva és így annak pántját nem sikerült teljesen elfűrészelnie, ezért vágta szét a kerítésre erősített szögesdrótot.

Megállapította továbbá, hogy a hétvégi házhoz tartozó stég ajtajáról a lakat le lett vágva, valamint, a stéghez 3 drótkötéssel kikötött csónak 2 szál drótkötele is el van vágva, de a csónakot nem tulajdonították el.

A bejelentő elmondta, hogy 2010. október 2-án járt utoljára a nyaralójában, ahonnan délután 3-kor távozott, akkor még minden rendben volt. A szomszédos ház tulajdonosa október 7-én észlelte a rongálást és értesítette a panaszost. Mivel a bejelentő debreceni lakos, ezért felhatalmazta szomszédját, hogy egy létrával másszon át és nézze meg, nem törték-e fel a házat, továbbá nem hiányzik-e valami.

A szomszéd megállapította, hogy a nyílászárók épek. A rendőrök kérdésére a panaszos elmondta, hogy a házat valóban nem törték fel, valamint az udvarról, illetve a nyaralóhoz tartozó stégről sem hiányzik semmi, így lopási kár nem keletkezett. Elmondta továbbá, hogy a levágott lakattal, a félig elfürészelt szárú lakattal, a levágott szögesdróttal, valamint a csónakhoz erősített drótkötél levágásával összesen kb. 30000 Ft anyagi kára keletkezett.

A rendőrök adatgyűjtést a helyszínen nem tudtak végrehajtani, mivel nincs állandó lakó a környéken. A jelentéshez csatoltak 14 db fényképfelvételt, melyen a stég, a nyaraló épülete, az átvágott lakat, a megrongált lakat, kerítés és a csónakot biztosító drótkötelek látszanak.

III.

A Panasztestület állásfoglalása szerint a panaszbeadványban kifogásolt rendőri intézkedések érintették a panaszos tulajdonhoz való jogát, a tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jogát.

A panaszos beadványában egy eltűnt személy felkutatása kapcsán történt rendőri cselekményeket kifogásolta, azaz a panaszos ingatlanára tudtán kívül történt behatolást, a kerítés megrongálását és a kártalanításával kapcsolatos rendőri eljárást.

Az eljárás során szükségessé vált annak megvizsgálása, hogy a panaszos bérleményében 2010. október 04-én foganatosított rendőri intézkedés során sérült-e a panaszos valamely alkotmányban foglalt alapjoga.

Mint a azt a Panasztestület is megállapította állásfoglalásában, a rendőrség intézkedési kötelezettsége¹ fennállt a panaszos bérleményében az eltűnt személy felkutatása érdekében.

Az Rtv. lábjegyzetben idézett szakaszain kívül a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007 (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban : Szolgálati Szabályzat) 3. § (1) és (2) bekezdései² azon eseteket részletezik, amelyek fennállása esetén a rendőr intézkedni köteles.

¹ Rtv. 13. §:

„(1) A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

(2) A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.

(3) Ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.”

² Szolgálati Szabályzat 3. § (1) és (2) bekezdései:

A hivatkozott jogszabályi rendelkezéseket figyelembe véve megállapítható, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettsége fennállt és a jelentésekben rögzített körülmények alapján a végrehajtott rendőri intézkedés jogszerű volt.

A magánlakásban, vagy közterületnek nem minősülő egyéb helyen engedély, vagy hatósági határozat nélkül végrehajtható rendőri intézkedés eseteit részletező jogszabályi rendelkezéseken³ túl a Szolgálati Szabályzat 6. § (1) bekezdése az intézkedés akadályainak elhárításáról a következőképpen rendelkezik: „a rendőr intézkedése eredményességének érdekében, ha az intézkedését tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja. Az akadály eltávolítása során úgy kell eljárni, hogy az eltávolítás a lehető legkisebb károkozással járjon, illetőleg a károkozás ne legyen aránytalan az elérni kívánt törvényes célhoz képest”.

A rendőrség megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában járt el, amikor a panaszos bérleményében hatósági határozat, vagy a panaszos beleegyezése nélkül intézkedett, illetőleg jogszerűen járt el akkor is, amikor a bejutás érdekében a tűzoltóság segítségével a kerítésre szerelt szögesdrótot egy szakaszon eltávolította.

Az Rtv. 26. § (1) bekezdésének első mondata rendelkezik azokról az esetekről, amikor a rendőrség feladatainak ellátásához kérhet és igénybe vehet magánszemély birtokában lévő eszközt: „a rendőrség bűncselekmény elkövetésének megelőzése, megakadályozása, bűncselekmény felderítése, az elkövető elfogása, a közbiztonság védelme érdekében - ha a törvényben meghatározott kötelezettsége más módon nem teljesíthető, és törvény másként nem rendelkezik - kérheti és igénybe veheti a magánszemély, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet segítségét és a birtokában lévő eszközt”.

„(1) Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

(2) A rendőr intézkedik olyan, a közbiztonságot fenyegető veszélyhelyzet elhárítására is, amely nem kizárólag a Rendőrség hatáskörébe tartozik, így különösen természeti vagy ipari katasztrófa színhelyén, súlyos fertőző betegség, fertőző állatbetegség észlelése, vagy elhagyott robbanó-, sugárzó vagy mérgező anyag, vagy pirotechnikai termék találása esetén. Ennek során értesíti az illetékes szervezeteket, lezárja a területet, megteszi a mentés elősegítése, a személy- és vagyonbiztonság érdekében szükséges halaszthatatlan intézkedéseket.”

³ **Rtv. 39. § (1) bekezdése:**

„A rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve

- a) segélyhívás esetén vagy öngyilkosság megakadályozása céljából;
- b) bűncselekmény elkövetésének megakadályozása, megszakítása, vagy a bűncselekmény elkövetőjének vagy gyanúsítottjának elfogása és előállítása céljából;
- c) közveszély, továbbá az életet vagy testi épséget fenyegető közvetlen veszély elhárítása, illetőleg az ilyen veszélyben lévők kimentése érdekében;
- d) rendkívüli vagy tisztázatlan okból bekövetkezett halálesettel kapcsolatos intézkedés megtételére;
- e) végrehajtási eljárás lefolytatása céljából, ha az abban való közreműködés - jogszabály alapján - a rendőrség számára kötelező;
- f) az elővezetés végrehajtása érdekében;
- g)
- h) a szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy előállítása céljából;
- i) személy- és létesítménybiztosítási intézkedés [46. § (1) bekezdés c) pont] végrehajtására;
- j) ha ez előállítás a törvényben meghatározott egyéb okból szükséges.”

Bár az intézkedő rendőröknek nem volt lehetősége előzetesen engedélyt kérni a panaszostól a csónak igénybevételére, azonban a fenti jogszabály értelmében – egyéb igénybe vehető eszköz hiányában – erre jogosultak voltak.

Ezért a rendőrség megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában járt el, amikor öngyilkosság gyanúja miatt, annak megakadályozása érdekében a panaszos tulajdonát képező csónak használatba vételéhez szükséges előkészületeket megkezdte.

A Panasztestület ugyanakkor megállapította a panaszos tulajdonhoz való jogának és a tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét abban a tekintetben, hogy a rendőrség a bérleményben történt intézkedésről, illetve a tulajdonát képező csónak igénybevételéről az intézkedést követően nem értesítette a panaszost.

Az Rtv. 39. § (3) bekezdés szerint: „*A birtokos távollétében történt behatolást követően - a végrehajtási eljárásban való közreműködés kivételével - a rendőrség köteles a birtokost tájékoztatni, és a vagyonvédelem érdekében szükséges intézkedést megtenni.*”

A személyi javak rendőri intézkedés keretében történő igénybevételéről és a kártalanítással kapcsolatos eljárásról szóló 37/1994. (X. 26.) Kormány rendelet (a továbbiakban: Kártalanítási Rendelet) 4. § (3) bekezdése rendelkezik ugyanakkor arról, hogy amennyiben a késedelem veszéllyel járna, úgy a rendőrség az igénybevétellel kapcsolatos tájékoztatást mellőzheti.

A Kártalanítási Rendelet tehát a késedelemmel járó veszély elkerülése érdekében megengedi a tájékoztatás mellőzését, azonban az Rtv. 39. § (3) bekezdése értelmében a rendőrség nem mentesül ezen kötelezettség alól, az intézkedést követően köteles a birtokosnak a tájékoztatást megadni, ettől nem tekinthet el.

A jogszabály arra ugyan nem tér ki, hogy konkrétan milyen időintervallumon belül kell megtörténnie a tájékoztatásnak, azonban a „behatolást követően” kitétel alapján – a vagyonvédelem és az esetleges kártalanítás érdekében – álláspontom szerint a tájékoztatásnak haladéktalannak kell lennie.

Egyetértve a Panasztestület e kérdésben kialakított véleményével, a rendőrség tájékoztatási kötelezettsége a panaszos felé az idézett jogszabályi rendelkezések alapján fennállt, és annak elmulasztásával sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, ezért a panasznak e vonatkozásában helyt adok.

Az ügyben rendelkezésre álló információk alapján megállapítható továbbá az is, hogy a kártalanítási eljárás megindításához szükséges meghallgatásától a panaszos elzárkózott annak ellenére, hogy a rendőrség részéről tájékoztatást kapott, miszerint a kártalanítási eljárás megindításához szükséges a személyesen tett nyilatkozata.

Egyetértek a Panasztestület álláspontjával, miszerint a rendőrség megfelelő tájékoztatást adott a panaszosnak a kártalanítás menetéről, így álláspontom az, hogy a kártalanításra vonatkozó tájékoztatás következtében nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, ezért a panaszt e vonatkozásban elutasítom.

Az ügyfél kártalanítása egyébként a Balmazújvárosi Rendőrkapitányság vezetőjének 2010. november 08-án kelt 09080/3270/2010. Ált. számú határozata alapján megtörtént.

A panaszos panasztételhez való jogáról történt tájékoztatásával kapcsolatban rendelkezésre álló információk ellentmondásban vannak egymással, ezen ellentmondást az eljárás során sem sikerült tisztázni. Határozatom meghozatala során a rendőri jelentésben foglaltakat vettem alapul, ezért e tekintetben a panaszt elutasítom.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdése, 109. § (1) és (3) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) (2) és (3) bekezdései, 26. § (1) bekezdése, 39. § (1) és (3) bekezdései;
- 62/2007 (XII. 23.) IRM rendelet 3. § (1) és (2) bekezdései;
- 37/1994 (X. 26) Kormány rendelet 4. § (3) bekezdése.

Budapest, 2011. április „.....”

Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány